

valgte for de paagældende Udflugter. Da der i Preussen er tilsikret Danmark Behandling som mestbegunstiget Nation og dansk Skibsfart national Behandling, vil det for Spørgsmaalet om, hvorvidt den paagældende preussiske Embedsmand uden at komme i Strid med de nævnte traktatmæssige Bestemmelser har udstedt de paagældende Forbud, saa vidt jeg kan se, være af væsentlig Betydning, om han ogsaa vilde have været i Stand til at forbyde Landingen, hvis Udflugten var foretaget om Bord i et Skib, førende det tyske Flag.

Ligesom den kejserselig tyske Regering fra Tid til anden venskabeligt henleder den danske Regerings Opmærksomhed paa Foreteelser her i Landet, der synes den egnet til at virke foruroligende paa Forholdene i Grænseegnene, har den danske Regering ment i den gode nabovenlige Forstaaelses Interesse at burde bringe denne Sag paa Bane i Berlin. Man har gjort dette ud fra den Betragtning, at det her i Landet uvilkaarlig maatte paavirke Stemningen overfor vort Naboland paa en uheldig Maade, naar danske Redere, saaledes som det er sket, hindredes i en Fart, som de maatte gaa ud fra, de havde fri Adgang til. Medens Udenrigsministeriet som nævnt er gaaet ud fra, at vedkommende preussiske Embedsmand har været beføjet til at træffe de paagældende Foranstaltninger, har man ikke kunnet undgaa at lægge Mærke til den omfattende Form, som Forbudet mod Landsætningen af Passagerer fra „Carl Hansen“ havde faaet. Naar Forbudet henviste til, at Havnene i Sønderborg Kreds vilde blive lukket for alle Rederiet tilhørende Skibe, saafremt Føreren af „Carl Hansen“ overtraadte Forbudet, maatte man nære Tvivl om, hvorvidt en saadan Bestemmelse var i Overensstemmelse med den bestaaende Handelstraktat mellem Danmark og Preussen. Man maatte endvidere anse det for Tvivl underkastet, om et i Land gældende Forbud mod at synge og spille med folkeretlig Gyldighed kan udstrækkes til Søterritoriet, i alt Fald for saa vidt angaar fremmede Skibe, som passerer Søterritoriet. Disse Betragtninger synes dog ved Udviklingen at have faaet en mere teoretisk Interesse, da de nævnte Bestemmelser i Forbudet ikke er blevet stillet paa nogen praktisk Prøve. Da Forholdet endvidere ikke alene er det, at Udflugter, som de her omtalte, i tidligere Aar uhindret har fundet Sted, men at det ogsaa viste sig, at der omtrent samtidig med de

nævnte Forbud mod Udflugter fra jyske Havne intet var til Hinder for Landsætning af Ekskursionsløb fra Fyn, ligesom Forbudene kun gjaldt Sønderborg Kreds, maatte det være den danske Regering magtpaaliggende at henlede Opmærksomheden paa den Usikkerhed, der ved Forbud som de omtalte opstod for den danske Skibsfart. Under Hensyn hertil maatte det være vor Opgave saa vidt muligt at skaffe Klarhed til Veje i Forholdet til Vejledning for vore Rederier og Turister. Jeg maa erklære mig enig med de Røster i Pressen, som i Anledning af de nedlagte Forbud fremhævede, at hellere end at udsætte sig for en Afvisning var det bedre og værdigere for danske Turister at blive hjemme eller gøre Udflugter indenfor Danmarks Grænses, og jeg slutter mig til denne Opfattelse særlig ud fra den Betragtning, at det under de bestaaende Forhold paa dette Omraade maa være vor Opgave saa vidt muligt at undgaa slige Hændelser, der altid vil have en skadelig Virkning af større eller mindre Omfang. Derfor er klare Forhold af Betydning.

Det er mit Indtryk, at man i Udenrigsdepartementet i Berlin har modtaget vore Bemærkninger i samme venskabelige Aand, i hvilken de er fremførte. Den tyske Regering har foranstaltet en Undersøgelse af, hvad der er passeret, en Undersøgelse, der endnu ikke er afsluttet.

Af de Oplysninger, jeg nu har givet angaaende det af det ærede Medlem omtalte Spørgsmaal, tror jeg, at Regeringens Opfattelse af den rette Behandling af Sager af denne Art vil fremgaa. Det har været Udenrigsministeriets Bestræbelse at undgaa, at denne Sag, der uvilkaarlig har vakt Misstemning i vide Kredse herhjemme, fik en skadelig Indflydelse paa det venskabelige Forhold til vor sydlige Nabo. Ud fra dette, som jeg tror, almindelig delte Synspunkt maa det anses for lidet heldigt, at det ærede Medlem af de omtalte Begivenheder har taget Anledning til at dadle, at Ministeriets Chef i et Interview med Repræsentanten for et tysk Blad har udtalt, at vort Forhold til Tyskland er godt, og at vi maa ønske, at det stadig bedres. Konseilspræsidenten har med Rette paapeget, at Danmark og det tyske Rige som Nabolande er henviste til et gensidigt godt Forhold.

Det ærede Medlem fra Kolding har endvidere taget Anledning af en Meddelelse i et mecklenburgsk Blad, en Meddelelse, som han selv gik ud fra ikke stammer fra Kredse, der staar den danske Re-